

ДЗВІНСКІ ЎЗГОРАК

Кроч на свой родны,
дзвінскі ўзгорак,
каб глядзець
у будучую сінь

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №16 (141)
СНЕЖАНЬ 2021 ГОДА

КРАЯЗНАЎСТВА

ПАМЯТАЙ СВАЕ КАРАНІ

Сельскі бібліятэкар больш за 20 гадоў збірае матэрыял па гісторыі вёскі Сасноўка ў Віцебскім раёне.

Бібліятэкар І катэгорыі Сасноўскай сельскай бібліятэкі Ніна Ларкова, колькі працуе тут — а гэта больш за два дзесяцігоддзі, столькі піша і гісторыю родных мясцін.

Прызнаецца, што спачатку ў яе была проста звычайная цікаўнасць да таго, што распавядалі ёй дзеткі, якія прыходзілі за кніжкамі. Многія нагадвалі прыпавесці і легенды, напоўненыя шчырай цеплынёй да герояў гэтых гісторый — паноў Магучых і членаў сям'і, некаторыя байкі дайшлі да сённяшняга часу ўнукам і праўнукам ад іх бабуль і дзядуль.

А калі Ніна Лявонаўна сур'ёзна зацікавілася родам Магучых, у ёй працнуўся сапраўдны талент навукоўца, даследчага, краязнаўцы.

Пошукі звестак аб генеалагічным дрэве вядомага ў гісторыі Беларусі

роду, радзімай якога аказалася вёска Гародня, тэрыторыя сённяшняй Сасноўкі, работа ў архівах, пошук патомкаў праз перапіску і з дапамогай сучасных электронных сродкаў, прывялі бібліятэкара Сасноўскай сельскай бібліятэкі дзяржаўнай установы культуры «Віцебская раённая цэнтральная бібліятэчная сістэма» да ўсведамлення непарыўнай сувязі з мінулым, ролі асобы ў гісторыі роднага мястэчка. З'явіліся матэрыялы, якія знайшлі і даслалі ў Сасноўку памочнікі Ніны Ларковай з Расіі, Польшчы — патомкі роду Магучых, Шавярноўскіх, карані якіх ёсць нават у Бразіліі, Аўстраліі.

Так з'явіўся рабочы сшытак пад назвай «Штрышкі да партрэта Гародні. Гісторыя вёскі. Частка I. Дарэвалюцыйны перыяд». Работа, дасланая ў Міністэрства

культуры Рэспублікі Беларусь, атрымала Дыплом II ступені ў XX-VIII Рэспубліканскім конкурсе «Бібліятэка — асяродак нацыянальнай культуры» у намінацыі «За пошукавую і даследчую працу».

Сёння, як падзялілася Ніна Ларкова, ужо сабраны багаты матэрыял аб даваенным і пасляваенным перыядах гісторыі мястэчка, які патрабуе сістэматызацыі, а ў электронным выглядзе поўнаасцю гатовы раздзел пра ваенны час.

Да першай часткі свайго

Чытайце сайт

Віцебскага раёна:

<http://vicebskreg.by>

самвыдавецтва аўтар даслала эпіграф — выказванне вядомага рускага гісторыка Мікалая Карамзіна: «Гісторыя продкаў заўжды цікавая для таго, хто варты мець Айчыну».

Любоў да роднага краю, жаданне падзяліцца ёю з дзецьмі, маладымі жыхарамі Сасноўкі, а таксама з усімі, хто наведвае вёску, праяўляецца не толькі ў краязнаўчай творчасці Ніны Лявонаўны. Разам з супрацоўнікамі Сасноўскага сельскага клуба, з якім бібліятэка займае адзін будынак, няўрымслівы чалавек стварае арыгінальныя кармушкі для птушак, а цяпер тут жа, на высокім беразе цудоўнага возера, супрацоўнікі ўстанавілі стэнд, які распавядае пра возера Гародня. У планах — ствараць такія «памятныя дошкі» і на другіх цікавых з гістарычнага пункту гледжання аб'ектах Сасноўкі.

**«Вітьбичи»
Наталля ДРАЗДОВА**

ПАСТАНОВА

ГАНДЛЯРЫ ТОЛЬКІ З ДОКУМЕНТАМІ

Фізічным асобам забаранілі гандляваць на рынках краіны без дакументаў на тавар.

Урад Беларусі прыняў папраўкі ў пастанову «Аб функцыянаванні рынкаў», у адпаведнасці з якімі фізічныя асобы мусяць мець дакументы на тавар.

Як вынікае з дакументу, гандляры абавязаныя мець пры сабе даведку, выдадзеную мясцовым выканаўчым і распарадчым органам, з пацверджаннем, што рэалізаваная прадукцыя вырашана на зямельным участку ў Беларусі.

Без даведкі нельга прадаваць на рынку наступныя прадукты:

- гародніну і садавіну, у тым ліку

ў перапрацаваным выглядзе, — варэньні, узвары, джэмы

- прадукцыю расьлінаводства, за выключэннем дэкарэтыўных расьлін і прадукцыі кветкаводства, іх насення і расады — пятрушка, цыбуля, салата і г.д.

- малочныя і кісламалочныя прадукты, у тым ліку ў перапрацаваным выглядзе — сыры, тварог, масла

- прадукцыя пчаларства — мёд, перга, воск

- прадукцыя жывёлагадоўлі (акрамя пушніны) — мясныя прадукты, сала, каўбасы, яйкі і г.д.

Адміністрацыя рынку можа ў любы момант запатрабаваць такую даведку. У выпадку яе адсутнасці будзе скасаваная дамова аб прадстаўленні гандлёвага месца.

Дакумент набыў сілу пасля яго нага апублікавання.

У дакуменце нічога не кажацца пра тое, колькі будзе каштаваць тра даведка, выдадзеная мясцовым выканаўчым і распарадчым органам, ці можа яны будаць бясплатнымі?

Адміністрацыі рынкаў будаць правяраць наяўнасць даведак і прыводзіць у адпаведнасць (прасцей скасоўваць) дамовы арэнды гандлёвых месцаў.

А.Адамаў

АДПАЧЫНАК

ПЛЯЖ В ДОЛЖЕ

Обсуждение проекта состоялось в рамках единого дня диалоговых площадок в Витебском райисполкоме.

На территории Витебского района этому аспекту уделяется особое внимание. Здесь задумались над тем, чтобы оборудовать инклюзивный пляж. Уже нашли организацию, которая предлагает различные варианты специального оборудования для него. Отдельная автомобильная стоянка для людей с ограниченными возможностями, перила в воде, специальный маячок, подающий сигнал, противополежневый шезлонг, пляжная плавающая кресло-коляска, специальные биотуалет и кабинка для переодевания — это и многое другое должно появиться после реализации проекта в деревне Должа на берегу озера Сосно. И если какие-то работы по благоустройству инклюзивного пляжа можно выполнить во время субботников, что обычно проходят весной и летом, то обустройством пирса в воде должны заниматься специалисты.

Как рассказала директор ТЦСОН Ви-тебского района Екатерина Лазовская, проект направят на рассмотрение в несколько дипломатических представительств иностранных государств в 2022 году. После выделения необходимой суммы можно будет приступать к его реализации

www.vitbichi.by

ПРАЕКТНАЯ ІНІЦЫЯТЫВА

ПИТОМНИК «САД МЕЧТЫ»

От переработки плодово-ягодной продукции до реабилитации после COVID-19: в Витебском районе в 2022 году реализуют проект гражданской инициативы по созданию «Сада мечты». Об этом корреспонденту БЕЛТА сообщила директор территориального центра социального обслуживания населения (ТЦСОН) Витебского района Екатерина Лазовская.

Проект стал одним из победителей гражданских инициатив Витебской области. Реализуют его жители городского поселка Яновичи. Рядом с отделением дневного пребывания для граждан пожилого возраста ТЦСОНа разобьют питомник с плодово-ягодными растениями, теплицей и цветочными клумбами. Специалисты ботанического сада Витебского государственного университета имени П.М.Машерова помогут инициативной группе подобрать

лучшие сорта и определиться с наполнением цветочных клумб. "Основными целями проекта станут вовлечение пожилых граждан в работу в будущем питомнике и обмен опытом с молодежью по переработке и изготовлению экологически чистой и полезной продукции - варенья, компотов, пастилы, сухофруктов", - рассказала руководитель инициативной группы и заведующая отделением Людмила Кухарева. Для переработки плодов и ягод

закупают необходимое оборудование: сушилку, морозильную камеру, холодильник, мультиварку. Старшее поколение яновичан после сбора урожая будет давать мастер-классы внукам, как можно консервировать и заготавливать на зиму дары сада.

Здесь же будут отдыхать и проходить реабилитацию пациенты Яновичской больницы, особенно после лечения от COVID-19. Растительный островок будут посещать и учащиеся Яновичской средней школы, имеющей богатые традиции экологического воспитания и где функционирует свой экоцентр. Мальчики и девочки также помогут пожилым ухаживать за зелеными обитателями питомника.

www.belta.by

КУЛЬТУРА

ТВОРЧАЯ СЯМ'Я З МАЗАЛАВА

Жыхарам і гасцям аграгарадка Мазалава Віцебскага раёна добры настрой і сваю творчасць больш за дзесяць гадоў дораць прадстаўнікі музычнай, тэатральнай і арыгінальнай сям'і Дрыгібка з Віцебска, для якіх Дом культуры – штодзённая праца, натхненне і асалода.

Праўду кажуць: быць работнікам культуры – значыць, жыць, дыхаць творчасцю... Гэта пра Аксану і Уладзіміра Дрыгібка, якія шчыруюць у галіне культуры не адно дзесяцігоддзе.

Аксана Міхайлаўна нарадзілася ў Віцебску, Уладзімір Рыгоравіч – у Марыупалі. Свой лёс знайшлі ў Віцебскім музычным вучылішчы, дзе спаткаліся ў 1986 годзе. З таго часу і па сённяшні дзень яны жывуць музыкай і тэатрам.

Як ўсе навучэнцы Аксана і Уладзімір хадзілі на заняткі, пасля якіх наведвалі кіно ці кафэ і абавязкова – кніжны магазін на вуліцы Суворава (так сабралі вялікую бібліятэку выдатных кніг). Пазней з'явілася сям'я, нарадзілася дачка Юлія.

Сёння Аксана Міхайлаўна працуе на пасадзе культарганізатара, да гэтага была мастацкім кіраўніком. Асноўную працу сумяшчае з акампаніраваннем вядомаму ў рэгіёне народнаму ансамблю народнай песні і музыкі «Вераснянка». Зараз Аксана Дрыгібка павышае сваю кваліфікацыю ў Беларускім дзяржаўным універсітэце культуры і мастацтваў. Да прыходу ў Мазалаўскі

сельскі дом культуры больш за дваццаць год яна працавала ў Цэнтры творчасці дзяцей і моладзі. За добрасумленную працу, выхаванне і навучанне падрастаючага пакалення неаднаразова ўзнагароджвалася граматамі. У бягучым годзе падчас святкавання прафесійнага свята за высокі прафесіяналізм, зберажэнне і папулярнасцю культурных традыцый узнагароджана граматай аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Віцебскага райвыканкама.

Аксана – чалавек шчыры і сціплы. Умела іграе на фартэпіяна і цымбалах, займаецца вырабам лялек і цацак... Добрая жонка, маці і бабуля.

Уладзімір доўгі час працаваў у будаўнічай галіне. У сферы культуры некаторы час быў акампаніатарам народнага жаночага клуба «Залаты ўзрост» Мазалаўскага СДК. З першых дзён творчай дзейнасці «Вераснянкі» з'яўляецца яе актыўным удзельнікам.

Не толькі музыка аб'ядноўвае нашых герояў. Яны захапляюцца і тэатрам. Так, ніводны спектакль у Нацыянальным

академічным драматычным тэатры імя Якуба Коласа не праходзіць без іх. Аксана Міхайлаўна і Уладзімір Рыгоравіч прымаюць актыўны ўдзел у жыцці тэатральнага калектыву «Вобраз» Мазалаўскага ДК. Яны выконвалі ролі ў спектаклях «Маленькі прынц», «Ноч перад Ражствам», «Снежная каралева», «Карнавальная ноч»... Зараз рыхтуюцца здзівіць глядачоў новымі вобразамі ў пастаноўцы «Вяселле ў Малінаўцы».

Працуючы ў сферы культуры, не забываюць Аксана і Уладзімір пра сямейныя святы, падчас якіх за сталом збіраецца дружная сям'я. Дачка Юлія і ўнучка Аліса нарадзіліся і выраслі ў творчым асяроддзі, таму Аліса любіць спяваць пад баян, на якім іграе дзядуля, а Юлія добра іграе на фартэпіяна, ёй з дзяцінства былі даспадобы найгрышы ў выкананні мамы.

Каб быць шчаслівым, галоўнае — рэалізаваць сябе, мець любімую работу, жыць у міры і гармоніі, пераканана сям'я Дрыгібка. Сваёй творчасцю і адданасцю любімай справе, гэтыя людзі запальваюць сэрцы, дораць радасць і добры настрой сваім глядачам, ствараюць святы, адчыняюць заповітныя дзверы ў свет чароўнага.

В. Жураўская
загадчык Мазалаўскага СДК
"Жыццё Прыдзвіння"

ЗДАРЭННІ

ПОЖАРЫ И АФЁРА С АВТОМОБИЛЕМ

В Витебском районе на пожаре пострадал пенсионер.

Сообщение о пожаре дома в деревне Косово Витебского района поступило спасателям 29 ноября в 23.05.

По прибытии к месту вызова подразделений Витебского районного отдела по чрезвычайным ситуациям дом горел открытым пламенем. Его хозяин, мужчина, 1940 года рождения, покинул дом самостоятельно, однако после осмотра работниками скорой медицинской помощи был госпитализирован в больницу с отравлением продуктами горения.

Пожар ликвидировали спасатели. Огнем в доме уничтожены кровля, имущество, повреждены потолочное перекрытие и стены.

По данному факту проводится проверка, причина пожара устанавливается. Рассматривается версия – нарушение правил эксплуатации электросетей и электрооборудования, сообщает Витебское областное управление МЧС.

Житель Витебского района продал не свой автомобиль

Ранее судимый житель Витебского района, навещая приятеля в спальном районе Витебска, заметил

поврежденный огнем автомобиль «Опель-Астра», который впоследствии продал.

Об этом сообщили в УВД Витебского облисполкома.

Нашел в интернете объявление о покупке транспортного средства в любом состоянии. Партнеры по купле-продаже встретились возле машины. Продавец рассказал, что это его машина, однако документов у него с собой нет.

Покупатель поверил собеседнику и отдал ему 350 рублей, после чего вызвал эвакуатор и увез авто. Исчезновение транспортного средства настоящий владелец авто заметил много позже. В отношении злоумышленника возбуждено уголовное дело.

На пожаре в Витебском районе погиб мужчина, его личность пока не установлена

Утром 10 декабря в деревне Слобода Витебского района на пожаре дома погиб неизвестный мужчина. Об этом сообщили в новостной ленте УМЧС по Витебской области. Тело погибшего было найдено спасателями внутри постройки. Личность мужчины устанавливается. По предварительной версии, причиной трагедии стало неосторожное обращение с огнем.

ИНВЕСТИЦЫИ

САНКЦЫИ
ЯК ПЕРАШКОДА

Нягледзячы на палітычны крызіс і рэпрэсіі, якія працягваюцца ў дачыненні прадстаўнікоў апазіцыі, замежныя інвестары праяўляюць цікавасць да рэалізацыі праектаў на пляцоўках Свабоднай эканамічнай зоны «Віцебск».

Гэтак, падчас прэзентацыі патэнцыялу свабоднай эканамічнай зоны на IX Міжнародным эканамічным форуме ў Віцебску кіраўніцтва СЭЗ акцэнтавала ўвагу на арганізацыі вытворчасцяў на аснове мясцовай сыравіны.

Было выказанае пажаданне пачаць супрацу па ўключэнні ў вытворчы абарот драўнянай некандыцыі, якой маецца шмат у лясх Віцебскай вобласці. На арганізацыю такой вытворчасці ўжо даў згоду інвестар са Швецыі ў партнёрстве з бізнесоўцам з Кітаю. Фірмы гатовыя інвеставаць 100 млн. долараў у будаўніцтва заводу па перапрацоўцы нізкагатункавай драўніны.

Бізнесоўцы з Нідэрландаў шукаюць пляцоўку для арганізацыі вытворчасці мэблі з аб'ёмам інвестыцый каля 100 млн. еўра. Адначасова яны прапрацоўваюць варыянты кааперацыі з дзейнымі рэзідэнтамі СЭЗ «Віцебск» па набыцці матэрыялаў для вырабу мэблевай прадукцыі.

Нямецкая кампанія плануе стварыць вытворчасць тэраснай дошкі коштам каля 9 млн. долараў, кітайскія бізнесмены ўжо зарэгістравалі ў Віцебску юрыдычную асобу для працы па праектах таксама ў сферы дрэвапрацоўкі з меркаваным аб'ёмам інвестыцыяў каля 26 млн. долараў. Па папярэдніх ацэнках, мяркуецца стварэнне

сумарна больш за 1000 новых працоўных месцаў.

Але не ўсе эканамісты падзяляюць аптымізм віцебскіх уладаў наконт інвестыцыяў у вытворчую сферу рэгіёну.

«Час пакажа, ці накіравана спраўдзіцца намечаным інвестыцыйным планам мясцовых уладаў. Рэальнай пагрозай гэтаму могуць стаць санкцыйны ціск на Беларусь з боку заходніх партнёраў», – падвёў вынікі форуму незалежны эксперт.

Віталь Кажух, ВВ

АБ'ЯВА

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Дзвінскі Узгорак» паведамце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэдафануйце.

Калі парушаны вашы правы спажываца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты «Дзвінскі Узгорак».

Наша газета стала размяшчаць на партале <http://kamunikat.org>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

ПАСЛУГА

ЗАЯВКИ ДЛЯ ВЫЕЗДА
НОТАРИУСА

С 2021 года предусмотрен выезд нотариусов в сельские населенные пункты. Выезд нотариусов предусмотрен для удостоверения согласий, завещаний, доверенностей.

Должностные лица местных исполкомов утратили полномочия на удостоверение вышеперечисленных документов. Это значит, что эти действия могут осуществлять только нотариусы.

Выезды нотариусов в агрогородки осуществляется по графику, при наличии заявок. Вне графика специалисты выезжают при поступлении заявки от ветерана Великой Отечественной войны или лица с нарушением функций опорно-двигательного аппарата. Графики выездов размещаются на стендах сельсоветовинотариальных контор и ежеквартально публикуются в районных газетах. Прием нотариусами ведется в оборудованных помещениях сельских исполнительных комитетов. Позаявлению нотариальное обслуживание может осуществляться на дому в

день выезда специалиста в агрогородок. К слову, если ранее для выезда нотариуса в агрогородок требовалось не менее трех заявок, то сейчас достаточно одной.

Подать заявку и записаться на прием можно как при личном обращении, так и позвонив по телефону сельсовета либо нотариальной конторы, закрепленной за соответствующим агрогородком. Актуальный список нотариальных контор, а также номера телефонов, графики выездов можно уточнить на сайте Белорусской нотариальной палаты bel-notary.by. Кроме того, на сайте запущен сервис, предусматривающий возможность электронной записи на прием в «один клик».

Практика показывает, что в большинстве случаев граждане обращаются по вопросам составления

и удостоверения доверенностей, договоров отчуждения недвижимого имущества, оформления наследственных прав. Находясь в агрогородке, нотариусу проще решить все вопросы, возникающие при составлении различных документов, так как на месте можно просмотреть все хозяйственные книги, алфавитные книги учета завещаний, а также сразу получить необходимую для оформления наследства справку.

Нотариусы Витебского округа отмечают значительное увеличение нагрузок, связанной с нотариальной деятельностью в сельской местности. В среднем показатели по сравнению с 2020 годом увеличились более чем в 4 раза. За три квартала 2021 года нотариусы выезжали в агрогородки 247 раз и приняли 1343 граждан, 114 получили правовую помощь на дому. Совершено 786 нотариальных действий, даны 493 консультации.

А.Смоленский

РАСПАД СССР

РАСЕЯ ІМКНЕЦЦА ПЕРАЙГРАЦЬ ГІСТОРЫЮ. ЧАТЫРЫ ВЫСНОВЫ ДА 30-ГОДЗЬДЗЯ РАСПАДУ СССР

8 сьнежня 1991 году кіраўнікі Расеі, Украіны і Беларусі ў Белаўскай пушчы падпісалі заяву, у якой канстатавалі, што СССР «спыняе сваё існаваньне», і абвясцілі пра ўтварэньне СНД. Палітычны аглядальнік Свабоды Валер Карбалевіч падсумоўвае прамінулыя 30 гадоў.

Заклучэньне Белаўскага пагадненьняў насельніцтва былога Савецкага Саюзу ўспрыняла амаль абцяжарана. Мала хто разумеў гістарычнасьць таго, што адбылося. Некалькі палітыкаў сабраліся ў пушчы і прынялі яшчэ адзін дакумэнт. Колькі іх ужо прымалі падчас гарбачоўскай перабудовы! Памянялі назву, замест СССР цяпер краіна будзе называцца Садружнасьць Незалежных Дзяржаў (СНД). Усяго толькі. Цікава, што і самі «пушчысты» да канца не разумелі, што пачынаецца новая эпоха. Лішні раз спраўдзіўся вядомы радок, што вялікае бачыцца на адлегласьці.

Выснова 1: канец СССР быў прадвырашаны

3 пачаткам гарбачоўскай

«перабудовы» распад СССР быў прадвырашаны. Лёс Савецкага Саюзу аказаўся неаддзельны ад лёсу рэжыму. Немагчыма, здзяйсняючы лібэралізацыю, паслабленьне таталітарнай сыстэмы, адначасова спрабаваць спыніць працэс нацыянальнага і рэгіянальнага сэпаратызму.

Невыпадкова асноўнай ударнай сілай, якая разгадала, а затым і разламала таталітарны рэжым у СССР, былі нацыянальныя рухі, народныя франты.

Спробы стварыць «дэмакратычны абноўлены СССР», дэман-таваўшы камуністычны рэжым, захаваць Саюз, пацярпелі правал. Занадта жорстка былі змацаваныя імперыя і камуністычная сыстэма, каб аддзяліць адну

ад аднае. Магчымы быў альбо імперскі, таталітарны Савецкі Саюз, або, як вынік дэмакратызацыі, — падзел яго на шэраг самастойных дзяржаў. І ўсе спробы спыніць гэты працэс заканамерна праваліліся.

Не дапамог рэфэрэндум 17 сакавіка 1991 году з хітра пастаўленым пытаньнем, а дзяржаўны пераварот 19 жніўня (ГКЧП) таго ж году толькі прысьпешыў крах СССР.

Дарэчы, распад сацыялістычных Югаславіі і Чэхаславацыі лішні раз пацвярджае гэтую заканамернасьць.

Адразу пасля падзелу СССР на незалежныя дзяржавы шмат пісалі, што дзіва, як такая «геапалітычная катастрофа» завяршылася мірным, цывілізаваным разводам. Вось, напрыклад, распаду Югаславіі спадарожнічала доўгая, крывакая грамадзянская вайна, у якую давалася ўмяшацца сусветнай супольнасьці, каб нарэшце спыніць яе.

Хоць, строга кажучы, дэмантаж СССР быў не зусім мірны. Можна ўгадаць армяна-азэрбайджанскую вайну за Нагорны Карабах, грамадзянскія войны ў Таджыкістане, Грузіі, Малдове. Аднак даволі хутка іх удалося замарозіць.

Выснова 2: распад СССР працягваецца, Расея імкнецца перайграць гісторыю

Але цяпер, пасля 30 год ад той падзеі, становіцца больш зразумела, што распад СССР — ня як юрыдычны акт, а як гістарычны працэс — ня скончыўся, ён працягваецца. У 2008 годзе адбылася вайна

паміж Расеяй і Грузіяй. Вось год таму адбылася другая Карабаская вайна паміж Азэрбайджанам і Армэніяй.

Але самай галоўнай прыкметай зацягнутага распаду СССР стала вайна Расеі супраць Украіны, захоп Расеяй Крыму і Данбасу. Сацыялістычныя аптытаны паказваюць, што РФ — адзіная постсавецкая краіна, у якой большасьць насельніцтва ацэньвае распад СССР адмоўна. Ва ўсіх іншых постсавецкіх краінах стаўленьне да гэтай падзеі станоўчае. І цяпер кіраўніцтва Расеі імкнецца перайграць гісторыю, як футбольны матч, адкруціць час назад і калі не аднавіць поўнасьцю СССР, то хоць бы ўсталяваць кантроль над прасторай былога Саюзу.

Сёньня гэтая палітыка РФ выліваецца ў стратэгію пэрманэнтнага напружваньня Захаду. Напрыклад, з гэтай мэтай Расея пэрыядычна размяшчае свае войскі на мяжы з Украінай. Дарэчы, мігранцкі крызіс, арганізаваны беларускім кіраўніцтвам, добра ўпісваецца ў гэтую стратэгію.

Выснова 3: большасьць постсавецкіх краінаў правалілі мадэрнізацыю

Другі важны момант з нагоды гэтага юбілею. Відавочна, што савецкая сыстэма — тупіковая лінія гістарычнага працэсу. Пасьля краху СССР усе постсавецкія краіны атрымалі шанец выйсьці з тупіку і, скінуўшы савецкія ланцугі, зрабіць рывок у сваім разьвіцьці.

Аднак цяпер, пасля 30 гадоў самастойнага жыцьця, можна зрабіць выснову, што скарысталіся ў поўнай

меры гэтым шанцам толькі краіны Балтыі. Усе астатнія постсавецкія дзяржавы свае мадэрнізацыйныя праекты правалілі. Каб разумець, што я маю на ўвазе, прапаную параўнаць іх з Кітаем. КНР за 30 гадоў зрабіла вялізны скачок у сваім разьвіцьці, ацэнены ўсім сьветам, стала пэўнаватаснай звышдзяржавай. У гэтым сэнсе вынікі разьвіцьця постсавецкіх краін, скажам так, ня ўражваюць. Прычым гэта тычыцца як тых краін, якія правялі рынкавыя рэформы, так і тых, дзе дамінуе дзяржаўны сэктар (Беларусь), як тых, дзе ўсталявалася дэмакратыя, так і дзяржаў з аўтарытарнымі рэжымамі. Чаму так атрымалася, пытаньне асобнай дыскусіі.

Выснова 4: беларуская дзяржаўнасьць стала пабочным прадуктам будаўніцтва аўтарытарнага рэжыму

У канцы каротка пра Беларусь. Апошні год асабліва ярка паказаў, што будаўніцтва беларускай дзяржаўнасьці стала пабочным прадуктам будаўніцтва аўтарытарнага рэжыму Лукашэнкі. Гэты тэзіс вельмі добра ілюструе нядаўняя заява міністра замежных спраў Уладзімера Макея, што пагроза існаваньню дзейнага рэжыму ад заходняга санкцыйнага ціску азначае пагрозу страты незалежнасьці Беларусі. Аказалася, што ўладныя органы — гэта не інстытуты дзяржавы, а структуры, створаныя для абароны рэжыму. Такі вынік 30-гадовага існаваньня.

**Валер Карбалевіч
«Радые Свабода»**

АНАЛІТЫКА

ШЕДЕВР ПОЛИТИЧЕСКОЙ МЫСЛИ

«Своим заявлением Макей еще больше убедил Запад, что главная угроза независимости Беларуси – это сегодняшняя белорусская власть». Политолог Валерий Карбалевич — о важных событиях последних дней: заявление Макея, контрсанкции, Саммит ЕАЭС.

Заявление Макея

3 декабря министр иностранных дел Беларуси Владимир Макей в интервью телеканалу «Беларусь 1» сделал заявление, взбудоражившее общественность. Он сказал: «Беларусь рискует потерять государственность, если санкционное давление будет продолжаться. Хотя мы сделаем все, чтобы такого не случилось. А Европейский союз навсегда потеряет Беларусь. И я думаю, что это абсолютно не в интересах Европы».

Стенограмма интервью была опубликована на сайте МИД. Из чего следует, что это не случайно вырвавшаяся фраза, а программное заявление.

Утверждение министра выглядит удивительным по своей откровенности. Такой своеобразный шедевр политической мысли нынешней власти. В переводе

на понятный язык его можно прочитать так.

Во-первых, независимость Беларуси для правящего режима не является ценностью, и он готов сдать ее при каких-то обстоятельствах. Белорусская государственность — это побочный продукт строительства авторитарного режима.

Выяснилось, что нынешние властные органы — это не институты государства, а структуры, созданные для защиты режима. Оказавшись перед выбором — отдать власть народу или России — белорусское руководство выберет второй вариант.

Во-вторых, сближение с Россией, усиление интеграции действительно угрожает суверенитету Беларуси. А ведь Лукашенко до сих пор это категорически отрицал, уверяя, что независимость

нашего государства незыблема. А Макей теперь это признает, разрушив все официозное благолепие. Получается, что 30 лет независимости Беларуси были впустую?

В-третьих, из заявления Макея следует, что независимость Беларуси для Запада должна быть более важна, чем для политического руководства Беларуси. И этим Европуможно шантажировать. Дескать, если будете вводить санкции, то назло ЕС мы сдадим независимость, объединимся с Россией.

Но дело в том, что в результате последних действий официального Минска (угроза воевать с Украиной, признание Крыма российским) Запад все меньше считает Беларусь независимой страной. Особенно это касается военного аспекта.

В итоге своим заявлением Макей еще больше убедил Запад, что главная угроза независимости Беларуси — это сегодняшняя белорусская власть.

Контрсанкции

6 декабря белорусское

правительство, реагируя на западные санкции, приняло меры в ответ. Так сказать, контрсанкции.

Из той воинственной риторики, которая звучала накануне, можно было ожидать, что эти ответные санкции будут очень жесткими, коснутся западных компаний в Беларуси.

Лукашенко даже угрожал перекрыть газопровод, транзит грузов. Но в итоге все получилось достаточно скромно. Постановлением правительства запрещен импорт продуктов питания из европейских стран.

У властей хватило здравого смысла, условно говоря, не стрелять себе в ногу. Что уже само по себе удивляет.

Вряд ли эта мера нанесет большой урон экономике ЕС. Потому что белорусский рынок небольшой.

Если говорить о последствиях, то это вызовет рост цен в Беларуси на продукты питания. Потому что придется покупать их в других, неевропейских странах. Что дороже и, скорее всего, отрицательно скажется

на качестве продукции.

Постановлением правительства вводятся специальные квоты для критически важного импорта. А там, где вводятся эксклюзивные квоты, всегда расширяется поле для коррупции.

Важно обратить внимание, что Россия ввела запрет на импорт продовольствия из ЕС в 2014 году. Беларусь тогда не пошла вслед за союзником. В итоге через нашу территорию в РФ начала поступать контрабанда европейского продовольствия. Что породило легенды о белорусских креветках и сыре пармезан.

Теперь Беларусь приняла те же меры, что и Россия семь лет назад. Такой очередной жест лояльности в сторону Москвы. Станет ли это ударом по контрабанде? Не факт. Ибо, как отмечалось, правительство сохраняет за собой право выдавать квоты на импорт некоторых товаров. Что оставляет возможность сохранения серых схем в торговле с Россией.

(працяг на стар. 4)

АНАЛІТЫКА

(пачатак на стар. 3)

Саммит ЕАЭС

10 декабря состоялось заседание Высшего Евразийского экономического совета в режиме видеоконференции. В повестке дня достаточно рутинные вопросы.

Но в выступлении Лукашенко было два интересных момента. Прежде всего, он демонизировал Запад и пытался побудить лидеров ЕАЭС придать деятельности этого союза антизападную направленность.

А еще заявил: «Мы обладаем информацией, что уже и в ваши министерства иностранных дел пошли визитеры из западных стран и Соединенных Штатов Америки, уговаривая вас подключиться к давлению на Беларусь... Вас будут душить, настраивая против Беларуси, чтобы вы подключились к этим санкциям против нашей страны».

Информация интересная. То есть Запад не ограничился введением санкций, а пытается организовать полномасштабную блокаду Беларуси, воздействуя на другие государства, которые тесно сотрудничают с нашей страной. Это с одной стороны.

А с другой стороны, выяснилось, что США выдали лицензию Белорусской калийной компании до 1 апреля 2022 года. И Литва не собирается блокировать транзит белорусского калия через свои порты. Такие своеобразные санкции.

Валерий Карбалевич
Свободные новости плюс

ДВА ПОГЛЯДЫ

САМАЛЁТ З ПРАТАСЕВІЧАМ ДАПАМАГАЎ САДЖАЦЬ АФІЦЭР КДБ?

Днямі стала вядома, што былы авіядыспетчар «Белаэранаві-гацыі» Алег Галегаў, які пакінуў Беларусь, прызнаўся, што ён пад наглядом афіцэра КДБ вёў перамовы з самалётам Ryanair, якім ляцеў Раман Пратасевіч з Афін у Вільню. А 10 снежня Польшча агучыла некаторыя дэталі гэтай гісторыі.

«Наша Ніва» параўнала дзве версіі падзей: ад польскіх спецслужбаў і беларускіх уладаў.

Палякі: ў гэты дзень працаваў дыспетчар Алег Галегаў. Каля 9:00 універсальнага часу (12:00 па Мінску) у залу кантролю палётаў зайшоў кіраўнік «Белаэранавігацыі» Леанід Чуро і чалавек, якога ў Польшчы назвалі супрацоўнікам спецслужбаў. Пасля гэтага Чуро сышоў.

Мужчына праінфармаваў дыспетчараў, што на борце самалёта Ryanair знаходзіцца бомба, і ён павінен сесці ў Мінску.

Вось што распавялі прадстаўнікі **беларускага Дэпартаменту па авіяцыі:** у 12.30 па беларускім часе самалёт увайшоў у беларускую паветраную прастору, а ў 12.31 дыспетчар паведаміў пілотам пра бомбу.

«У нас ёсць інфармацыя ад сакрэтных службаў, што ў вас на борце бомба. Гэтая бомба можа быць актываваная над Вільняй», — кажа дыспетчар у 12.31. Расшыфроўку перамоваў Дэпартамент па авіяцыі апублікаваў на сваім сайце.

Польскія спецслужбы сцвярджаюць, што былі прынятыя меры для таго,

каб размовы з рэйсам не былі чутныя ў іншых самалётах. Пры гэтым нібыта абслугоўваннем рэйса займаўся адзін дыспетчар пад кантролем спецслужбаў. У роліку гаворыцца, што мужчына звязваўся па тэлефоне з чалавекам, якога называў Андрэй Анатолевіч.

Дыспетчар паведаміў пілоту, што ліст з пагрозамі аб бомбе прыйшоў у аэрапорты некалькіх краін. Таксама ён парэкамендаваў самалёту сесці ў Мінску. Пілот удакладніў: хто рэкамендуе сесці ў Мінску? Кампанія, аэрапорт вылету, аэрапорт прылёту?

Дыспетчар кажа: гэта наша рэкамендацыя.

У гэтым моманце палякі настойваюць: дыспетчару падказваў той самы таямнічы афіцэр. У якасці доказу прыводзіцца кавалак аўдыя, дзе мужчына на рускай мове падказвае падчас перамоваў дыспетчара і пілота.

Пасля ў расшыфроўцы перамоваў, апублікаванай беларускім бокам, пілот удакладняе пра код небяспекі: зялёны, жоўты, аранжавы, чырвоны?

Дыспетчар адказвае: код чырвоны.

На аўдыязапісе палякаў чуваць, як дыспетчар перакладае невядомаму пытанню пілота на рускую мову. Невядомы кажа: «Скажы, код чырвоны».

Пасля гэтага пілот разварочвае самалёт для пасадкі ў Мінску. Да выхаду з беларускай паветранай прасторы заставалася дзве хвіліны палёту. Пасля гэтага, сцвярджаюць палякі, той невядомы мужчына, якога яны называюць афіцэрам КДБ, пакінуў залу кантролю палётаў.

Таксама палякі звяртаюць увагу, што ліст аб бомбе аэрапорты Вільні, Афін, Сафіі, Бухарэста і Кіева атрымалі ў перыяд з 9.25 да 09.34 універсальнага часу (з 12.25 да 12.34 па Мінску), а ў аэрапорт Мінска яно паступіла толькі ў 09.56 універсальнага часу — у 12.56 па Мінску, ужо пасля таго, як дыспетчар распавёў пра бомбу пілоту.

Таксама беларускі бок заяўляў, што ліст пра бомбу прыйшоў ад салдат ХАМАС. Вось толькі пазней ХАМАС афіцыйна абверг сваю датычнасць да «мініравання».

А кампанія Proton Technologies, якая прадстаўляе паслугі абароненай электроннай пошты, афіцыйна пацвердзіла, што ліст з пагрозай, на які спасылаліся ўлады Беларусі, быў адпраўлены праз 24 хвіліны пасля таго, як аб мініраванні паведамілі капітану паветранага судна.

Nashaniva.com

РАСІЯ - БЕЛАРУСЬ

РОССИЙСКАЯ ПРОПАГАНДА ГОТОВИТ БЕЛОРУСОВ К ВОЙНЕ?

На минувшей неделе прокремлевские медиа резко активизировались по теме вооруженных конфликтов в нашем регионе.

— Главной причиной миграционного кризиса является желание определенной части американских, а в большей степени британских элит, спровоцировать войну против Республики Беларусь, Союзного государства и в конечном итоге против Российской Федерации. Конфликт на польско-белорусской границе является частью этой мозаики, — вещает на Sputnik Беларусь российский политический эксперт Владимир Киреев.

Серьезно? Спровоцировать войну против России, которая обладает ядерным оружием? Или Беларуси, за которую Кремль неизбежно вступится? Да даже Александр Лукашенко уверен, что враги «сюда никогда не сунутся».

Однако Sputnik муссирует тезис о предстоящем вторжении Запада по полной программе. Небезызвестный Гоблин утверждает, что «мы стоим на пороге войны России и Запада». Еще одним ретранслятором методички работает Ростислав Ищенко: «Запад приложит максимум усилий, чтобы мигрантский кризис на границе Беларуси

с Польшей перерос в вооруженный конфликт и даже в войну».

Тот же нарратив распространяется через другие подконтрольные Москве медиа, в том числе телеграм-каналы. В частности, Мадуро — не дура пишет:

«Под шум в европейских СМИ, Польша двигает к границам Белоруссии и Калининградской области свои военные подразделения. В тоже время Украина, разыгрывает свой сценарий истерии связанный с „агрессией России и Донбасса“ и тоже двигает войска к границам России и Белоруссии. Вероятность полномасштабного конфликта по всей ЛБС — поднялась до максимальных значений».

Все что происходит не что иное как попытка военных провокаций. И не важно, где они произойдут — на Украине, на границе Белоруссии и Польши. Главный результат — спровоцировать Россию на ответные действия, подчеркну — не слова, а действия».

Порой «политруки» ухитряются заблудиться в трех соснах. Так, писатель

Вячеслав Бондаренко посредством Телескопа разоблачает коварные планы Запада относительно военного конфликта:

«Программа-минимум всего, что происходит на восточноевропейском театре тихих военных действий в 2020–2021 годах — это демонтаж современной Белоруссии, программа-максимум — демонтаж России. И Польша здесь играет роль извечного антирусского тарана, за которым стоит остальная Европа...»

А буквально несколькими абзацами ниже он же сообщает нечто обратное:

«Старой Европе военный конфликт с Россией и Белоруссией абсолютно не нужен. И в этом смысле Польша для Европы — токсичное, откровенно опасное государство».

Так Европа использует Польшу в качестве тарана для провоцирования войны или Европе «военный конфликт абсолютно не нужен»? Получается, что Бондаренко противоречит сам себе.

Складывается впечатление, что Кремль готовится к войне, но при этом проводит превентивную пропагандистскую работу, чтобы обвинить в развязывании вооруженного конфликта Запад. Если боевые действия начнутся, то можно будет попытаться свалить вину с больной головы на здоровую.

Впрочем некоторые кремлевские политологи высказываются значительно откровеннее. В интервью Украине.Ру Сергей Марков вслед за Владиславом Сурковым подводит идеологическую базу под предстоящее вторжение (правда, не в Беларусь):

«Россия не будет вводить войска на территорию Украины против Украины. Она может ввести войска только в качестве помощи тем гражданам Украины, которые выступают против марионеточного предательского антиукраинского режима, пришедшего к власти в 2014 году».

Есть четкая формула Владимира Путина, что граждане Украины лишены возможности легальным способом сформировать правительство, которое отвечало бы их чаяниям. Из этого мы можем сделать вывод, что украинским гражданам придется сделать это формально нелегальным способом, возможно, с помощью братского народа России, который окажет ей эту помощь в разных формах — газ по сниженным ценам, ликвидация нацистских подразделений, которые представляют угрозу.

Речь идет не о войне с Украиной или оккупации Украины, а о спасении украинского народа и об освобождении Украины от оккупации.

С моей точки зрения было бы правильно разделение Украины. Запад Украины из-за электоральной поддержки неонацистских партий должен быть лишен права быть частью России, пусть остается где-нибудь с Польшей. Люди на Юго-Востоке это право заслужили, и было бы правильно присоединить их к России».

Вот так, ни больше ни меньше. Конечно, фантазии Маркова не обязательно будут реализованы, но угроза этого существует.

Так или иначе, кремлевская пропаганда ведет артподготовку к будущей войне. Возможно, артподготовкой всё и ограничится. Однако это очень опасная риторика, которая при неудачном стечении обстоятельств сама по себе может сыграть роль детонатора во взрывоопасной ситуации.

Легкость, с которой «политруки» говорят о войне, вызывает желание для профилактики отправить их в зону реальных боевых действий (например, куда-нибудь в Африку). Может быть, это отбило бы у условных «марковых» охоту исполнять роль «поджигателей».

Михаил Брошин
gazetaby.info

Заснавальнік і рэдактар:
Смолікаў Канстанцін
Эдуардавіч

Адрас рэдакцыі: г. Віцебск,
вул. 1-я Сененская д.5,
Тэл. +375-29-218-98-38, e-mail: kas_vit@tut.by
Газета выдаецца з лютага 2014 г.

Падпісана да друку 16.12.2021 у 16.25
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на бе-
ларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі,
не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры падтрымцы аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дэбраахвотнікамі.